

Sisällys

Esipuhe.....	9
1. Aluksi.....	13
1.1 Ateena, Jerusalem ja Aleksandria	13
1.2 Jälleensyntymisopista käytävästä keskustelusta.....	16
1.3 Jälleensyntymisoppi: mitä se on ja mitä se ei ole.....	22
Luonnehdintaa ja määritelmiä.....	22
Jälleensyntyminen eri uskonnoissa.....	27
1.4 Kirjan rakenne ja sen perustana oleva tutkimustyö.....	28
2. Platon.....	31
2.1 Dialogien filosofi.....	31
2.2 Jumala(t), sielu ja ihminen.....	33
Jumala ja jumalat	33
Tuonpuoleinen perimmäinen todellisuus	35
Sielun rakenne ja kuolemattomuus	36
2.3 Jälleensyntyminen Platonin dialogeissa.....	38
<i>Faidon</i>	38
<i>Menon</i>	51
<i>Valtio</i>	54
<i>Timaios</i>	59
<i>Faidros</i>	66
<i>Gorgias</i> ja <i>Kratylos</i>	71
<i>Lait</i>	76
Kuvausten vertailua	79
Eläinreinkarnaatio.....	82
Jälleensyntymistä ylläpitävät tekijät ja pelastuksen edellytykset	83
2.4 Jälleensyntyminen pythagoralaisuudessa.....	85
3. Filon Aleksandrialainen.....	89
3.1 Varhaiset juutalaiset käsitykset sielusta	89
Heprealainen Raamattu ja Vanha testamentti	89
Josefus ja hyvien sielujen uudet ruumiit	94
Viisi tekstiä uudesta elämästä.....	95
Yksi tulkinta?	98
3.2 Filonin elämä ja teokset.....	106

Elämä.....	106
Teokset	109
Raamattukommentaarit	110
Muut teokset	112
3.3 Filon juutalaisena ja raamatuntulkitsijana	113
3.4 Filon ja jälleensyntymisoppi: taustaa	117
Tutkimushistoriaa.....	117
Filosofia, vertauskuvallisuus ja esoterismi.....	118
3.5 Neljä jälleensyntymisen mainitsevaa tekstiä.....	119
Jaakobin uni ylös ja alas kulkevista enkeleistä: <i>De somniis</i> 1.138–139.....	119
Jälleensyntymiseen ryntäävät sielut: <i>De cherubim</i> 114	126
Filonin raamatunselitystekniikka <i>vertauskuvallisessa kommentaarissa</i>	127
Takaisin Tartarokseen putoavat sielut: <i>Quaestiones in Exodum</i> 2.40.....	131
Kuolema – kuin uni: fragmentti 7.3 Harris.....	135
Yhteenvedo.....	138
3.6 Valoa muihin teksteihin.....	138
Ruumis vieraana maana.....	139
Sielun vapaaehtoinen vankeus	140
3.7 Jälleensyntyminen ja Filonin juutalaisuus.....	142
3.8 Ihmiskäsitys	145
3.9 Etiikka.....	149
Sielun kuolema	149
Jälleensyntymistä ylläpitävät tekijät	150
Sielun suuntautuminen.....	151
Järki ja filosofia.....	154
Sielun tila.....	155
3.10 Pelastus ja sen vaihtoehto	159
3.11 Yhteenvedo: sielu ja sen matka Filonin mukaan	166
3.12 Miten jälleensyntyminen tuli osaksi juutalaista ajattelua?	167
3.13 Pohdintaa	171
4. Clemens Aleksandrialainen	174
4.1 Kristinusko ja jälleensyntyminen.....	174
4.2 Ääniä 100–300-luvuilta.....	176
Justinos Marttyyri	176
Irenaeus	183

	Tertullianus.....	187
	Nag Hammadin kirjakokoelma.....	192
4.3	Clemensin elämä ja ajattelun taustatekijät	194
	Elämä ja ura.....	194
	Ajatusmaailman taustaa	196
4.4	”Traditiomme ei ole kaikille”: Clemensin esoterismi.....	201
	Esoterismista yleisesti.....	201
	Clemens	205
4.5	Clemensin suorat viittaukset jälleensyntymiseen	211
	Yksi parhaiden filosofien hienoimmista opeista	211
	Basilideen näkemys marttyyriudesta rangaistuksena.....	214
	Pythagoralaiset ja jälleensyntyminen - älä unta näe!	217
4.6	Muita mahdollisia viittauksia.....	222
	Syntymä ja kuolema eivät enää odota	222
	Edistystä syntymä syntymältä ja vapaus muodottomasta hahmosta	224
	Ahneen sielun paluu rikkauksien keskelle	227
4.7	Kieltääkö Clemens jälleensyntymisen tai pre-eksistenssin?.....	231
	Ei sielua pahempaan lähetetä.....	232
	Ei olemassaoloa ennen luomista.....	235
4.8	Jälleensyntyminen ja Clemensin kristillinen usko.....	238
4.9	Ihmiskäsitys - ruumiin ja sielun suhde	240
	Ruumis: hyvä vai paha?.....	242
	Ruumiista vapautuminen.....	244
4.10	Etiikka - sielun suuntautuminen.....	249
4.11	Pelastus ja sen vaihtoehto.....	253
	Sielun kohtalot.....	253
	Sielun rangaistukset.....	254
	Ylösnousemus	257
	Jeesuksen roolit ja merkitys.....	265
4.12	Pohdintaa	276
	Clemensin myönteinen kanta jälleensyntymisoppiin.....	276
	Clemens ja Filonin reinkarnaationäkemys.....	279
5.	Lopuksi.....	283
5.1	Filonin ja Clemensin ajatusten vastaanotto.....	283
	Filon	283

	Clemens.....	288
5.2	Muita välähdyksiä jälleensyntymisopin historiasta	291
	Varhainen kristinusk.....	291
	Myöhäisantiikista nykyaikaan	296
5.3	Tutkimustulosteni merkityksen pohdiskelua.....	299
Liite: Filonin teokset sekä Filonin ja Clemensin teosten käännöksiä		305
	Filonin säilyneet teokset	305
	Käännöksiä englanniksi.....	307
Kirjallisuusluettelo.....		309
Hakemistot.....		316
	Raamatunkohtahakemisto	316
	Asia- ja henkilöhakemisto	318
	Kirjaan liittyvät QR-koodit.....	324

Kuvaluettelo

Kansikuva	Gustave Doré (1832–83): <i>Jaakobin uni</i>
s. 13	Doré: <i>Aadamin ja Eevan karkotus Paratiisista</i> (osa)
s. 31	André Thevet (1516–90): <i>Platon</i> (osa)
s. 89	Thevet: <i>Filon</i> (osa)
s. 137	Sokrateen <i>Faidonissa</i> esittämä unen ja kuoleman vertailu
s. 174	Thevet: <i>Clemens</i> (osa)
s. 283	Doré: <i>Uusi Jerusalemi</i> (osa)
Takakansi	Alexandre Bida (1813–95): <i>Rikas nuorukainen</i> (ks. s. 227–231)